

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

Vydalo: Sdružení Krajina

Počítky 2, 591 01 Žďár nad Sázavou

www.sdruzenikrajina.cz, info@sdruzenikrajina.cz, FB Sdružení Krajina

Zpracovali: K. Marečková, D. Coufalová, D. Kafková, T. Blažek

Grafické zpracování: Vojtěch Jehlička

Úvodník

1

Ve zkratce

1 - 2

Pozemkový spolek

3

Péče o louky

3 - 4

Práce s veřejností

5

Obojživelníci a mravenci

5 - 6

Sázení stromů

6 - 7

Projekty 2021

7 - 10

Jak běžel rok ve Sdružení Krajina

10 - 20

Nepřehlédněte

21

Finanční zpráva

22 - 24

Poděkování

25

”

Milí přátelé, vážení čtenáři,

v médiích a veřejném prostoru v posledních letech čím dál častěji zaznívají termíny jako „klimatická změna“, „zadržování vody v krajině“, „zachování přírodních hodnot a druhové rozmanitosti“, atd. Průzkumy veřejného mínění zároveň ukazují, že lidé těmto tématům začínají přikládat čím dál větší váhu a důležitost.

O to víc nás těší, že Sdružení Krajina má na tomto poli už mnohé dobré odpracováno a je za čím se s radostí ohlédnout. Také to už bude příští rok (tedy v roce 2022) 25 let od založení našeho spolku, řada let naplněných prací, těžkostmi, ale i úspěchy.

I rok 2021, který je za námi byl pestrý a zajímavý ...

Návrat (vytouženého) deštivého počasí spolu s nedostatkem lidí na práci v terénu přinesl novinku, některé louky zůstaly nepokoseny. Jako obvykle jsme řešili kam s trávou z luk. Kůrovcová kalamita zasáhla mravence na Šebeni. Pokračující pandemie covid 19 ztížila konání veřejných akcí a omezila dobrovolnickou pomoc na loukách ...

Ale přesto: Více než 150 ha podmáčených luk se podařilo ručně pokosit a sklídit, některé louky byly paseny. Začali jsme přemýšlet o využití trávy z luk k energetickým účelům, konkrétně v mikroelektrárně, která by zásobovala teplem

a elektřinou základní školu v Herálci. Zvládli jsme některé z luk na podzim zbavit náletu a na některých vybudovat nové tůně. Nadále rozvíjíme pozemkový spolek. Potkali jsme se na Spolubále, výstavě a botanické vycházce. Rozjeli jsme sběr a pěstování semen pro regionální luční směs. Je toho spousta a je z čeho se radovat :-).

Děkujeme všem, kdo se zapojili, pomohli, jakkoli nás podpořili a těšíme se, že se společně ve zdraví a dobré náladě někde potkáme :-)

Dobré dny nejen přírodě, ale i nám všem
Katka Marečková

Ve zkratce

Sdružení Krajina

Sdružení Krajina je nezávislý dobrovolný spolek ve smyslu občanského zákoníku, IČ: 265 25 771. Je zapsáno ve spolkovém rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, a to pod spisovou značkou L8498.

Založeno: 1997, pod názvem Sdružení Krajina pracuje od roku 2001.

Poslání dle stanov: Aktivní činnost ve prospěch ochrany přírody a životního prostředí.

SDRUŽENÍ KRAJINA

Struktura organizace:

Nejvyšším orgánem je sněm všech řádných členů, který volí radu. Rada dohlíží na běžný chod organizace a jmenuje ředitele odpovědného za odbornou činnost, zaměstnance a realizaci projektů.

Na konci roku 2021 mělo Sdružení Krajina 90 členů (26 řádných – z toho zároveň 1 čestný – a 64 běžných).

Zaměstnanci v roce 2021:

Kateřina Marečková – ředitelka, granty, louky.

Dagmar Kafková – projektová pracovnice, pozemky – na mateřské dovolené.

Darina Coufalová – pozemky, louky, PR.

Brigádníci (20, přepočteno 0,6 úvazku).

Celkem 3,6 přepočtených úvazků + dobrovolníci (min. 100 osob).

Statutární zástupci:

Ředitelka Ing. Kateřina Marečková (statutární orgán, jedná samostatně jménem Sdružení).

Předsedkyně Mgr. Jaroslava Šmídková.

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz, <http://www.sduzenikrajina.cz>, FB Sdružení Krajina,

Instagram [@sduzeni_krajina](https://www.instagram.com/sduzeni_krajina).

Tel. 775 239 691 (ředitelka).

Kancelář: Počítky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Sdružení Krajina je přidruženým členem Sítě ekologických poraden STEP, členem Oborové platformy Zeleného kruhu a členem Koordináčního uskupení NNO Vysočiny (KOUS Vysočina).

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Pobočka Sdružení Krajina založena 9. 6. 2005 za účelem ekovýchovné a osvětové činnosti pro školy a veřejnost. Od 1. 1. 2014 je SEV Krajinka zapsána jako pobočný spolek Sdružení Krajina u Krajského soudu v Brně.

Statutární zástupce:

Tajemník Ing. Tomáš Blažek.

Zaměstnanci v roce 2021:

T. Blažek – péče o louky, administrativa.

Brigádníci (18, přepočteno 0,7 úvazku).

Kontakty:

E-mail info@sduzenikrajina.cz, <http://www.sduzenikrajina.cz>, FB Sdružení Krajina,

Instagram [@sduzeni_krajina](https://www.instagram.com/sduzeni_krajina).

Tel. 777 045 586 (tajemník).

Kancelář: Počítky č. p. 2, 591 01 Žďár nad Sázavou.

Pozemkový spolek

Pozemkový spolek Sdružení Krajina má za cíl chránit a pečovat o přírodně cenné pozemky. Snažíme se pozemky vykupovat do svého vlastnictví nebo pozemky propachtovávat na co nejdelší dobu, aby bylo možné zajistit těmto pozemkům dlouhodobou péči.

Sdružení Krajina má ve vlastnictví celkem 52,8 ha pozemků, v nájmu a výpůjčce celkem 236,2 ha pozemků. V loňském roce byla uzavřena 1 kupní smlouva, vykoupeno 1,9 ha, v lokalitě Dobrá Voda.

V roce 2021 bylo uzavřeno 10 nových pachtovních smluv na pozemky o celkové výměře cca 4,5 ha a 2 smlouvy byly prodlouženy.

Péče o louky

Péče o louky je v zásadě pořád stejná a přitom neustále každý rok jiná. Jsme odkázáni na rozmarné počasí, které ovlivňuje náročnost práce a v roce 2021 bylo opravdu hodně deštivo. Jistě uznáte, že několik hodin nakládání mokré trávy na vůz, kdy vám celou dobu mrholí na záda a fouká studený vítr není ani v létě nic příjemného. Nebo naopak praží slunce, 30 ve stínu, pot z vás jen leje, na nebi ani mráček a konec louky, natož konec pracovní směny, v nedohlednu. Proto jsou odměnou dny, kdy je příjemné teplo kolem dvacítky, povívá lehký větřík, a práce vám jde sama od ruky.

A takhle proměnné to máme celé „léto“ ...od konce května do půlky října...a od září se přidávají i ranní mrazíky.

Louky nejen kosíme, ale některé louky vypásáme. Teda ne my, ale stádo beránků, kteří na louce vykreslí krásnou mozaiku porostů. Na Babíně se pásli i poníci. Celkově bylo v loňském roce ve spolupráci Sdružení a místních farmářů vypaseno cca 8 ha luk.

V zimním období pomáháme loukám nezarůst náletovými dřevinami. Letos jsme prováděli vyřezávky na Blatinách, Pastviskách, Suchých kopcích a na Podlesí.

Dále pokračuje monitoring vlivu kosení na botanickou skladbu luk.

V roce 2021 bylo naplánováno ručně pokosit 163 ha podmáčených luk na 48 lokalitách v okresech Žďár n. S., Chrudim, Havlíčkův Brod, Pelhřimov a Pardubice. I přes nedostatek lučních pracovníků a deštivé počasí se nakonec podařilo pokosit 151 ha. Dalších 13 ha luk bylo pokoseno mechanizací.

V roce 2021 se do péče o louky zapojilo 38 brigádníků, 21 živnostníků a zemědělců, 3 neziskové organizace a cca 100 dobrovolníků.

✿ Práce s veřejností

Veřejnost se neustále snažíme informovat o naší činnosti, o tématu péče o podmáčené louky, o důležitosti vody v krajině, o funkci tůní, které v krajině vytváříme a o rozmanitosti těchto biotopů.

Pořádání výstav a besed jsme se letos opět museli vzdát, kvůli vládním nařízením souvisejícím s probíhající pandemií covid 19. Pouze v Horáckém muzeu v Novém Městě na Moravě proběhla hromadná výstava několika neziskových organizací, kde byla vystavena i expozice Sdružení Krajina.

Naštěstí botanickou vycházku se podařilo v době rozvolnění uspořádat a tak početná skupinka „výletníků“ mohla obdivovat krásy okolí Studnic, kde jsme se po polních a lučních cestách dostali za neustálého pozorování botanických zajímavostí až na naši lokalitu Šarátky. Petra Doležalová opět provázela odborným zoologickým výkladem u pastí v zatopeném lomu u Studnic a následně v tůních na Šarátkách. Botanickou část výkladu si vzala na starost Dáša Kafková.

✿ Obojživelníci a mravenci

Přírodní památka Šebeň nám dělá starosti, neb souběh předchozích suchých let a nynější kůrovcové kalamity je pro populaci mravence lesního (*Formica polyctena*) hodně nepříznivá, v některých částech lokality téměř likvidační.

V červnu jsme provedli kontrolu celé lokality a v září přemapování její části a redukci buřeně na prosvětlení zarostlých mravenišť.

Je krásné pozorovat v našich tůních či jiných mělkých vodních plochách jak na jaře ožívají, jak se to v nich hemží pulečky žab či malými čolky a tak jsme začátkem zimy vytvořili další nové tůně jako domov a útočiště pro tyto obojživelníky.

Sázení stromů

Letošní rok jsme se podíleli na čtyřech výsadbových akcích. Největší akcí pro nás byla výsadba na pastvinách za Počtkami, kde jsme celkem vysadili 100 stromků za přispění asi 35 dobrovolníků a finanční podpory firmy GLS. Konkrétně se jednalo o remíz listnatých dlouhověkých stromů do ovčí pastviny a rozšíření ohraničení louky mezi poli třešňovým stromořadím a švestkami.

Dále Sdružení Krajina realizovalo výsadbu ovocných stromů podél cesty nad Blatinami a odborně i prakticky asistovalo u výsadby komunitního sadu u koupaliště v Novém Městě na Moravě.

Poslední výsadbovou akci jsme uspořádali v sadu na Vříšti. Do stávajícího sadu jsme dosadili dalších devět stromů třešňů starých odrůd a jeden ořech.

Projekty 2021

Regionální luční směs

Po loňském rozjezdu, přípravách projektu a prvních sběrech se hned z jara chystaly matečnice a vysazovala se na dvou lokalitách regionální luční směs Žďárské vrchy I.. Celé léto pak sběrači sbírali semínka, jak na matečnici, tak na loukách na různých místech Žďárských vrchů. Do sběrů se zapojilo celkem 19 sběračů a byla sbírána semena celkem 32 druhů bylin a trav. Firma Agrostis trávnický pro nás semena pročistila a připravila na namíchání nové Regionální luční směsi Žďárské vrchy II, kterou příští rok použijeme pro doplnění matečnice a k výsevům na dalších vytipovaných plochách v CHKO Žďárské vrchy.

Pastva

Pastevní hospodaření jsme letos nově testovali na lokalitě Babín, kde jsme ke stádu beranů přibrali i pět poníků na vypasení trav, které ovcím tolik „nejedou“. Což se ukázalo jako dobrý tah a na Babíně vznikla zajímavá mozaika vypasených, nevypasených či částečně vypasených porostů.

Dále stádo 25 beranů farmáře Milana Daďourka kočovalo na Rychtářky na louku Pod sklárnou, na Pastviska u Odrance a již tradičně na svahy Zelené hory.

GLS

Výsadbových akcí, podpořených společnostmi GLS z programu ThinkGreen bylo v roce 2021 celkem šest. Výsadby u nás v Počítkách, výsadba ovocného sadu v Jedlové, výsadba lip a dubů podél polní cesty z Jakubína do Březin, výsadba pokračování aleje u Jinošova, Nahodilova alej mezi Otínem a Velkým Beranovem a výsadby dlouhověkých stromů podél silničky u osady Lysá. Výsadeb se zúčastnilo celkem 143 lidí, společnými silami se zasadilo celkem 268 stromů, ovocných 112 a 156 neovocných, převážně lip, javorů, jasanů a dubů. Sdružení Krajina má na starost koordinaci těchto akcí.

Spolubál

Nejistota covidové doby zasáhla přípravy na Spolubál a nakonec hlavně i samotnou akci. Po dlouhých debatách jsme se rozhodli ples uspořádat, ale následný nepříznivý vývoj pandemie covidu znejistěl už tak dost nejisté tanečnický a tak se stalo, že na ples dorazilo jen nemnoho „odvážných“. Akce to byla vydařená, na tančení byl tentokrát opravdu prostor a všichni přítomní se protančili až hluboko do noci. Doufáme, že v příštím roce se již situace uklidní a všichni, kdo nemohli letos dorazit, si to na Spolubále 2022 pořádně užijí a konečně do rána protančí nejdny střevíce.

Stopa v krajině

Prodej certifikátů, rukodělných výrobků a triček v rámci stejnojmenné veřejné sbírky v roce 2021 vynesl částku 3890 Kč. Za příspěvek všem děkujeme.

Podpora od vás

Jsme rádi, že máme mezi vámi své podporovatele, jak stálé, kteří nás znají dlouhé roky a podporují nás již delší dobu, tak i nové příznivce.

Díky též pravidelným přispěvatelům do Klubu dárců a neznámým dárcům, kteří přispěli drobným příspěvkem do kasiček u informačních panelů na některých našich loukách.

✿ Jak běžel čas ve Sdružení Krajina

jaro.2021 – Příprava, výsadba a péče o matečnice v Jamách

jaro.2021 – Příprava, výsadba a péče o matečnice v Počtkách

21.5.2021 – Výstava Má to smysl! v Horáckém muzeu

10.6.2021 – zaškolovací akce sběračů

12.6.2021 – Botanická vycházka Šarátky

26.-27.6.2020 – Dobrovolnická kosící akce ve Štursově sadu

červen až říjen - hlavní „luční“ sezóna...stále v terénu...

10.9.2021 – Firemní dobrovolníci Česká spořitelna – na loukách na Rychtářkách

15.10.2021 - Firemní dobrovolníci NRB – pálení klestu na Pastviskách

22.9.2021 – konference CHKO Žďárské vrchy

25.9.2021 – Dny venkova zámek Žďár nad Sázavou

9.10.2021 – Dosečná

6.11.2021 – Výsadby Počátky

12.11.2021 – Spolubál ve znamení nezkrotných Živlů

13.11.2021 – Výsadby Blatiny

18.11.2021 – Výsadby komunitní sad v Novém Městě na Moravě u Koupaliště

19.11.2021 – Dobrovolnická brigáda dětí ze žďárské Základní školy Na Radosti

20.11.2021 – Dosadba v sadu na Vříšti

Vánoční výšlap

Pokud vás naše činnost zajímá a chtěli byste být pravidelně informováni o chystaných akcích pro veřejnost a dalších aktivitách Sdružení Krajina, můžete se **přihlásit k odběru newsletteru (na www.sdruzenikrajina.cz)**. Informace o všech chystaných akcích jsou uveřejňovány na webu Sdružení Krajina v sekci „Aktuality“ a na facebookové stránce Sdružení Krajina.

Rádi také **přivítáme do Sdružení nové členy**. Svým členstvím vyjádříte podporu tomu, čím se Sdružení zabývá. Zapojení do praktických akcí je pak již na každém z vás. O členství stačí písemně požádat na adrese Rada Sdružení Krajina, Počítky 2, 591 01 Žďár n. S., nebo e-mailem na info@sdruzenikrajina.cz. Další informace o členství najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „O Sdružení“.

Stále se také můžete stát **pravidelným přispěvatelem Klubu dárců Sdružení Krajina**. Již malou částkou, pravidelně posílanou ve prospěch účtu 2100922271/2010, můžete podpořit praktickou péči o krajinu a naši činnost. Další informace o Klubu dárců najdete na našich internetových stránkách www.sdruzenikrajina.cz v rubrice „Podpořte nás“.

Staňte se Okukovačem lučním

Nadále hledáme lidičky, kteří rádi tráví čas v přírodě, kteří rádi vyrazí na výlet nebo vycházku právě k některé z našich luk a poté nám dají vědět, jak to na louce vypadá...

Budeme rádi za:

- milý email o vlastních postřezích a zajímavostech z louky
- fotky louky a okolí, ať už krásné rozkvetlé či zimní zasněžené, nebo fotky vyvrácených stromů či kolejí v trávě apod.
- fotky pulců či žabek v našich tůních, ale i ptáků či západu slunce na lokalitě :-) ...
- posbírání případných odpadků nebo např. podání zprávy o poškození infopanelů
- pomoc se sběrem popadaných větví, obnovou stružek, vytrháním orobince z tůní... (toto vše po vzájemné domluvě)

...**stále máme dost lokalit, které nám nikdo „neokukuje“**. A jelikož se na loukách i v tůních během roku pořád něco děje a my nemáme možnost u všeho být a vše sledovat, obracíme se na vás, zda nám s tímto pomůžete.

Máte-li chuť do toho jít, **neváhejte nás kontaktovat a domluvíme se, která lokalita bude „ta vaše“**

e-mailem na info@sdruzenikrajina.cz
telefonicky na: 775 239 691

Sdružení Krajina

Výsledovka (tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem	363
z toho PHM	106
Služby celkem	2946
z toho: opravy a udržování	174
poštovné, telefon a internet	25
nájemné pozemky	143
služby spojené s kosením luk	2226
ostatní	378
Mzdové náklady (zaměstnanci + brigádníci)	1161
Zákonné sociální pojištění a soc. náklady	251
Daně a poplatky celkem	8
Ostatní náklady celkem	2
Odpisy, prodaný majet., tvorba rezerv a oprav. položek celkem	70
Poskytnuté příspěvky celkem	0
Daň z příjmů celkem	0
NÁKLADY CELKEM	4801
Výnosy	Hlavní činnost
Provozní dotace	1244
Přijaté příspěvky	2895
Tržby za vlastní výkony a zboží	827
Ostatní výnosy	59
VÝNOSY CELKEM	5025
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před zdaněním	224
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ po zdanění	224

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

MŽP – PPK – ruční kosení luk	57
AOPK ČR – RP Správa CHKO Žďárské vrchy – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	2380
AOPK ČR – RP Východní Čechy, Odd. Správa CHKO Železné hory – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	118
Krajský úřad Kraje Vysočí – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	338
SZIF	908
Veřejná sbírka	4

Rozvaha (tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2021	Stav k 31. 12. 2021
Dlouhodobý majetek celkem	4229	4359
Dlouhodobý nehm. majetek celkem	0	0
Dlouhodobý hmotný majetek celkem	4934	5134
Dlouhodobý finanční majetek celkem	0	0
Oprávký k dlouh. majetku celkem	-705	-705
Krátkodobý majetek celkem	2770	3659
Zásoby celkem	0	0
Pohledávky celkem	1102	1078
Krátkodobý finanční majetek celkem	1571	2523
Jiná aktiva celkem	97	58
AKTIVA CELKEM	6999	8018

Pasiva	Stav k 1. 1. 2021	Stav k 31. 12. 2021
Vlastní zdroje celkem	6856	7080
Jmění celkem	106	106
Výsledek hospodaření celkem	6750	6974
Cizí zdroje celkem	143	938
Rezervy celkem	0	0
Dlouhodobé závazky celkem	0	0
Krátkodobé závazky celkem	101	918
Jiná pasiva celkem	42	20
PASIVA CELKEM	6999	8018

Sdružení Krajina, pobočka SEV Krajinka

Výsledovka (tis. Kč)

Náklady	Hlavní činnost
Spotřebované nákupy celkem (materiál, vybavení, PHM atp.)	22
Služby celkem	930
Osobní náklady celkem	759
Daně a poplatky celkem	0
Ostatní náklady celkem	2
NÁKLADY CELKEM	1713

Výnosy	Hlavní činnost
Tržby za vlastní výkony celkem	66
Ostatní výnosy celkem	0
Provozní dotace celkem	1350
Přijaté příspěvky celkem	557
VÝNOSY CELKEM	1973
VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ před i po zdanění	260

Čerpání dotačních prostředků a nadačních darů (tis. Kč)

SZIF	1338
Krajský úřad Kraje Vysočina – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	295
AOPK ČR – RP Správa CHKO Žďárské vrchy – fin. příspěvek na péči o ZCHÚ	305

Rozvaha (tis. Kč)

Aktiva	Stav k 1. 1. 2021	Stav k 31. 12. 2021
Krátkodobý majetek celkem	2702	3001
Pohledávky celkem	1168	1187
Krátkodobý finanční majetek celkem	1534	1814
Jiná aktiva celkem	0	0
AKTIVA CELKEM	2702	3001

Pasiva	Stav k 1. 1. 2021	Stav k 31. 12. 2021
Výsledek hospodaření celkem	2640	2901
Cizí zdroje celkem	62	100
Krátkodobé závazky celkem	53	92
Jiná pasiva celkem	9	8
PASIVA CELKEM	2702	3001

Poděkování

Děkujeme všem, kteří nám v roce 2021 pomáhali, a to jak našim členům a příznivcům, tak i zaměstnancům, spolupracovníkům, brigádníkům, dobrovolníkům a dárcům.

Ať už jste nám pomohli s úplnou maličkostí nebo s něčím větším, velmi si vaší pomoci vážíme a děkujeme vám za ni.

Děkujeme i vlastníkům lučních pozemků, kteří nám pronajali či prodali svůj pozemek, čímž nám umožnili dlouhodobě o něj pečovat.

Dále pak děkujeme za finanční podporu našich aktivit následujícím institucím: AOPK ČR - Regionální pracoviště Správa CHKO Žďárské vrchy, AOPK ČR – Regionální pracoviště Východní Čechy, Státní zemědělský intervenční fond, Krajský úřad Kraje Vysočina, Krajský úřad Pardubického kraje, Ministerstvo životního prostředí ČR.

Děkujeme za finanční podporu městu Nové Město na Moravě.

Děkujeme všem, kteří přispěli do veřejné sbírky Stopa v krajině, ať už zakoupením certifikátu, či jiným způsobem popsáním ve webové sekci „Podpořte nás“, a těm, kteří pravidelně přispívají na naši činnost v rámci Klubu dárců.

Děkujeme!

